

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-2250/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Benešov, Mendelova 131
Sídlo:	Mendelova 131, 256 01 Benešov
IČ:	61 664 651
Identifikátor:	600 006 689
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	PaedDr. Bc. Ivana Dobešová
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Místo inspekční činnosti:	Mendelova 131, 256 01 Benešov
Termín inspekční činnosti:	18. - 21. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného vyšší odbornou školou a střední zemědělskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení postupného naplňování školních vzdělávacích programů realizovaných ve střední zemědělské škole a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Zjišťování a hodnocení postupného naplňování akreditovaného školního vzdělávacího programu realizovaného ve vyšší odborné škole podle § 174 odst. 2 písm. c) prvních dvou částí věty školského zákona.

Aktuální stav školy

Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Benešov, Mendelova 131 (dále škola) je státní příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj. Vykonává jako právnická osoba činnost ve střední škole, vyšší odborné škole, domově mládeže a školní jídelně. Hodnoceny jsou dále dle předmětu inspekční činnosti dvě součásti školy – vyšší odborná škola a střední zemědělská škola.

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení.

Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému rozšíření skladby oborů vzdělání a forem vzdělávání. Na základě průzkumu potřeb trhu práce v daném regionu škola postupně rozšiřovala své zemědělské zaměření.

Na vyšší odborné škole (dále VOŠ) je vyučován obor vzdělání Zemědělské podnikání, který škola realizuje, v souladu s nově udělenou akreditací MŠMT ČR, od školního roku 2010/2011 v denní i dálkové formě. Součástí studijních plánů tohoto oboru je povinná zahraniční stáž studentů.

Na střední zemědělské škole (dále SZeŠ) ve školním roce 2003/2004 byl otevřen nový čtyřletý obor vzdělání Zahradnictví - Tvorba a údržba zahrad, který byl od školního roku 2009/2010 rozšířen o školní vzdělávací program (dále ŠVP) Údržba golfových hřišť. Od školního roku 2009/2010 SZeŠ rozšiřuje svoji nabídku o dálkovou formu studia u oborů vzdělání Agropodnikání a Zahradnictví. Vzdělávání v oboru Přírodovědné lyceum je rozšířeno o výuku vybraných předmětů v anglickém jazyce. Od školního roku 2010/2011 jsou vzdělávání žáci v denní formě studia v novém oboru vzdělání Veterinářství dle dvou ŠVP (Pet specialista a Veterinární technik). Škola rovněž rozšířila nabídku oboru vzdělání Agropodnikání o ŠVP Chov koní a jezdeckví, který v tomto oboru vyučuje současně se ŠVP Podnikání v zemědělství, ŠVP Ekonomika a podnikání a ŠVP Potravinářská technologie. O vzdělávání ve výše uvedených oborech, ze strany studentů a žáků, škola zaznamenala v posledních letech zvýšený zájem. O vzdělání dle ŠVP Potravinářská technologie je ze strany žáků základních škol nižší zájem.

Ke dni inspekce se ve škole vzdělávalo 393 žáků na SŠ a 116 studentů na VOŠ. Kapacita školy stanovená na SŠ 400 žáků je ke dni inspekce naplněna na 98,25% a kapacita VOŠ stanovená 150 studentů je ke dni inspekce naplněna na 77,33%.

Škole se od minulé inspekční činnosti podařilo zlepšit personální podmínky (88,4 % výuky je zajištěno plně kvalifikovanými pedagogy). Pro výuku odborných předmětů oboru vzdělání Zahradnictví dle ŠVP Údržba golfových hřišť zajistila vzdělávání pedagogického pracovníka v partnerské škole ve Skotsku.

Škola průběžně zlepšuje prostory pro vzdělávání, zajišťuje obnovu vybavenosti informačních a komunikačních technologií (dále ICT). Došlo k obnově sanitárního vybavení v areálu školy, bylo instalováno nové osvětlení, vyměněny dveře do učeben a částečně obměněn školní nábytek v kmenových třídách.

Škola uzavřela smlouvu o spolupráci s Jihočeskou univerzitou – zemědělskou fakultou o uznávání některých předmětů absolventů školy oboru vzdělání Zemědělské podnikání ve všech oborech zemědělské fakulty v bakalářském studiu s možností dokončení studia ve zkrácené době. Zemědělská fakulta se školou spolupracuje při zadávání absolventských prací studentům VOŠ. Studenti mají možnost v následujícím studiu na vysoké škole rozšířit tyto absolventské práce na bakalářské.

Vysoce je ceněno zapojení školy nejen do mezinárodních projektů, ale i projektů národních a krajských. Vedení školy zastupuje Českou republiku na pravidelných jednáních asociace zemědělských škol EUROPEA INTERNATIONAL. Škola spolupracuje s Ministerstvem zemědělství ČR, které škole udělilo akreditaci pro realizaci kurzu pro výkon obecných

zemědělských činností a zároveň školu zařadilo do trvalé vzdělávací základny resortu. Další spolupráci škola úspěšně rozvíjí s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích a s Přírodovědeckou fakultou UK v Praze.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Základem pro dosahování výsledků stanovených příslušnými ŠVP je zajištění rovného přístupu ke vzdělávání. Tento úkol vedení školy důsledně dodržuje při přijímacím řízení a následně i v průběhu studia. Škole se daří oslovit se svoji vzdělávací nabídkou žáky s dobrými studijními předpoklady, což je dokladováno sledovanými průměry přijímaných žáků v posledních letech školní docházky ve výročních zprávách školy. Přijímací řízení do všech oborů probíhá bez přijímacích zkoušek na základě předem stanovených kritérií. Ředitelka školy dodržela veškerá zákonná ustanovení, týkající se termínů, vydání rozhodnutí a zveřejňování výsledků přijímacího řízení.

Škola založila poradenské centrum, které poskytuje komplexní informace a poradenskou pomoc v záležitostech vzdělávání. V centru aktivně pracuje výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog a školní psycholog. Zpracovávají kvalitní roční plány práce, které vyhodnocují ve zprávách o své činnosti za uplynulý školní rok. V průběhu roku spolupracují při řešení chování žáků. Pravidelně i v mimořádných termínech se schází výchovná komise a navrhuje individuální opatření pro žáky s výchovnými problémy. Výchovná poradkyně poskytuje pravidelné konzultace, spolupracuje s rodiči, poskytuje kariérové poradenství, zúčastňuje se vzdělávacích akcí a sebevzdělává se. Škola umožňuje dálkový přístup ke klasifikaci. Včasnou podporu učebních strategií žákům zajišťuje speciální pedagog formou akreditovaného programu „Já na to mám“. Žákům je nabídnuta individuální dohoda o poskytování studijní podpory v rozsahu 5 – 10 konzultačních hodin. O spolupráci jsou vedeny záznamové archy (anamnestické dotazníky). Ve škole vykazují 5 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Všichni vyučující jsou seznamováni s metodami a formami práce vhodnými pro žáky se SVP na pedagogických poradách školy. Pro každého žáka se SVP je vytvořen *Plán individuální podpory*, který zahrnuje doporučené metody a formy práce. S plánem jsou prokazatelně seznámeni vyučující všech předmětů. Pravidelně vyhodnocují účinnost podpory a navrhuji činnosti pro další období. Ve škole se úspěšně vzdělává žák autista a žákyně se sluchovým postižením.

Ve školním roce 2011/2012 ředitelka školy povolila 7 individuálních vzdělávacích plánů se stanovením organizace výuky, termínů konzultací a zkoušek. Pedagogové školy aktivně motivují žáky k využívání různých vzdělávacích aktivit a podporují talentované žáky k účasti v soutěžích, kde škola dosahuje vynikajících výsledků. Na Evropském šampionátu v mechanizaci v září 2011 získali žáci školy 3. místo. Na mezinárodní floristické soutěži Victoria Regia získali ve dvou disciplínách 2. a 6. místo. V celostátní soutěži středních zemědělských škol oboru vzdělání Agropodnikání získali 6. místo a v uplynulém školním roce 1. místo. Do celostátního kola v „Jízdách zručnosti“ postoupili 2 žáci a získali 2. a 3. místo. Žák školy se stal vítězem krajského kola soutěže Středoškolské odborné činnosti a v celostátním soupeření obhájil 6. místo. Ve středočeském kole „Ekologické olympiády“ obsadili žáci 2. místo v roce 2010 a 3. místo v roce 2009. V krajském kole „Evropy ve škole“ v literární a výtvarné soutěži 5 žáků postoupilo do republikového kola. Tři žákyně přírodovědného lycea se zapojily ve spolupráci s Akademií věd ČR do projektu „Otevřená věda“. Škola úspěšně organizuje kola v anglickém, německém a českém jazyce. V okresním kole olympiády z německého jazyka žák školy obsadil 6. místo. Do mezinárodní matematické soutěže Klokán se zapojilo 56 žáků školy. V celostátním

kole Ligy zemědělských škol v parkurovém skákání uspěla žákyně školy a získala 3. místo. Žáci jsou aktivně zapojeni i ve sportovních soutěžích (např. v atletickém závodě středních škol „Corny pohár“ dívky obsadily 4. místo a chlapci 8. místo). Ve středoškolském turnaji ve volejbalu se umístili žáci na 3. místě v okrese.

Škola hodnotí, ve všeobecně vzdělávacích předmětech a předmětech profilové maturity, dosahované výsledky vzdělávání vlastními srovnávacími testy. Pro zlepšení výsledků ve výuce cizích jazyků škola využívá externí testování pro žáky 1. – 4. ročníků. Z přehledného grafického znázornění je zřejmý posun v jednotlivých kompetencích žáků v každé třídě v průběhu studia. Pro zvýšení motivace ke studiu jsou každým rokem ředitelkou školy vyhlášeny výsledky soutěže o „Nejlepšího žáka“ a „Skokana roku“ v každém ročníku.

Škola vhodně zařadila pilotně výuku integrovaného odborného předmětu a výuku cizího jazyka. Od 3. ročníku oboru vzdělání Přírodovědné lyceum probíhá výuka předmětu Ekonomika, Fyzika, Biotechnologie, Výživa, Mikrobiologie a Seminář z biologie, v anglickém jazyce. Pro výuku vyučující připravili vlastní studijní materiály. Ve 4. ročníku si mohou žáci školy zvolit seminář z cizího jazyka. Vhodně je zařazena výuka odborné angličtiny a odborné němčiny. Žáci využívají ve výuce cizího jazyka speciální program, který je vyučujícími hodnocen jako velmi vhodný i pro práci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Podpora výuky cizího jazyka je úspěšně zahrnuta v profilové části maturity obhajobou maturitních prací vedenou v anglickém jazyce. Pro studenty VOŠ i žáky SOŠ škola realizuje projekt z prostředků projektu Leonardo da Vinci zaměřený zejména na podporu rozvoje odborných kompetencí a zdokonalování se v cizím jazyce. V rámci projektu studenti VOŠ absolvují zahraniční stáže v rozsahu 24 týdnů a vybraní žáci 3. ročníků SOŠ v rozsahu 4-8 týdnů.

Výuka svou kvalitou a efektivitou vykazuje veškeré znaky moderního vyučování. Přestože pedagogové používají ve větší míře frontální formu výuky, dokáží během hodin zařadit celou řadu metod aktivizujících, dovednostních, názorně – demonstračních, ale uplatnit i metody komplexní. Propojením odborné knihovny školy se školním studijním centrem s 10 počítači s připojením na Internet se zlepšily podmínky pro vzdělávání s výrazným pozitivním ovlivněním čtenářské gramotnosti žáků. Žáci samostatně pracují s textem a získané informace prezentují před třídním kolektivem. Vysoká úroveň vzdělávání byla zaznamenána při praktickém vyučování dle ŠVP Chov koní a jezdeckví.

Žáci 3. a 4. ročníků v rámci předmětu Firemní management vhodně založili Studentské společnosti a realizovali podnikatelský záměr ve spolupráci se společností Baťa Junior Achievement. Projekt umožňuje posilování odborných kompetencí a sociálních dovedností. Konkurenceschopnost absolventů je podporována i vydáním EUROPASSu.

Dle údajů z Úřadu práce Benešov jsou absolventi školy velmi dobře uplatnitelní na trhu práce. K 30. září 2011 z celkového počtu 81 absolventů je úřadu práce evidován 1 žák, na vysoké školy odešlo 43 žáků, na vyšší odborné školy 4 žáci a 28 žáků nastoupilo do zaměstnání.

Výsledky maturitních zkoušek v posledních 3 letech (po opravných termínech):

	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Počet žáků konajících MZ	85	73	75
prospěl s vyznamenáním	7	18	6
prospěl	74	54	65
neprospěl	4	1	4

Škola ve všech oborech vzdělání účinně rozvíjí potřebné kompetence v oblasti environmentálního vzdělávání. Jednotlivé oblasti jsou zařazeny formou integrace do běžné výuky. Škola svým zaměřením předkládá zejména v odborných předmětech učivo, které umožňuje účastníkům vzdělávání pochopit vztahy a zákonitosti přírody. Škola je sídlem základní organizace Českého svazu ochránců přírody a jedním ze zakládajících členů Unie botanických zahrad. Úspěšně se jí daří naplňovat vizi vybudování odpovídajících postojů a správného chování ve vztahu k životnímu prostředí (třídění odpadu, likvidaci nebezpečných látek, šetření energií atd.).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Všechny uvedené obory vzdělání v Aktuálním stavu školy jsou realizovány v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Posuzované ŠVP jsou v souladu s rámcovými vzdělávacími programy, ze kterých vycházejí. ČŠI vysoce kladně hodnotí zejména bohatou nabídku volitelných, profilových a nepovinných předmětů. Obor vzdělání Zemědělské podnikání, který škola realizuje na VOŠ je v souladu s nově udělenou akreditací MŠMT ČR.

Ředitelka školy naplňuje legislativní požadavky pro výkon vedoucí funkce. Svými osobnostními předpoklady, erudicí, energií a odbornou přípravou dosahuje významných úspěchů při plnění průběžných úkolů. Od poslední inspekční činnosti škola prošla celou řadou významných reforem a změn, které vedou ke zkvalitnění a zvýšení celkové úrovně vzdělávání. Manažerské kvality ředitelky školy, které vhodně uplatňuje při motivování pedagogických i nepedagogických pracovníků, se výrazně pozitivně projevují ve všech oblastech působení. Koncepce školy a plánování je reálné a smysluplné. Vhodným delegováním kompetencí na své spolupracovníky dokáže pokrýt i veškerou kontrolní činnost, která se pak stává zpětnou vazbou pro plánování a řízení dalších aktivit. Kvalita řízení se pozitivně promítla do průběhu teoretického i praktického vyučování.

Vysokou pozornost též věnuje otázkám personalistiky. V současné době ve škole působí celkem 69 pedagogů, z nichž pouze 11,6 % nesplňuje předepsanou kvalifikaci. Výuka anglického jazyka je zajištěna 3 rodilými mluvčími. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků* (dále DVPP) účelně vychází z potřeb školy. Důraz je kladen na doplnění základních kvalifikačních požadavků, průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, rozšíření jazykových kompetencí v souladu se zájmy školy a studium pedagogických pracovníků, kteří si rozšiřují své vzdělání pro výkon specializovaných činností.

K výuce se plně a účelně využívá 10 multifunkčních učeben. Žákům oboru vzdělání Přírodovědné lyceum a nejlepším žákům ostatních oborů vzdělání škola během studia zapůjčuje notebooky. Ke zkvalitnění výuky zejména přírodovědných předmětů byly zakoupeny odborné učební pomůcky: spektrofotometr, digitální refraktometr, digitální byrety a mikroskopy. Pro realizaci kvalitní výuky výcviku žáků v autoškole škola zakoupila dva osobní automobily a minibus pro zajištění praktického vyučování. Dále byl do užívání získán traktor s přívěsem a dva minibusy pro převoz žáků a studentů na pracoviště praktického vyučování. Škola systematicky připravuje vlastní výukové materiály pro výuku všech oborů vzdělání. Pro realizaci výuky dle ŠVP Údržba golfových hřišť škola vybudovala cvičné pracoviště driving range a krytou jízdná pro výuku jezdeckví.

Při výuce učitelé účelně využívají ve velké míře dostupnou didaktickou techniku, především interaktivní tabule a zpětné projektory. Žákům je k dispozici integrovaná knihovna s 5460 svazky odborné literatury i beletrie, kterou intenzivně využívají. Knižní fond je průběžně doplňován i o odborné časopisy.

Spolupráce s partnery přináší škole nezávislé pohledy na způsob a průběh vzdělávání, informace o budoucím pracovním uplatnění žáků a možnostech jejich odborné praxe. Škola efektivně spolupracuje se zřizovatelem a zákonnými zástupci žáků, kteří jsou sdružení v Unii rodičů. Unie se podílí na finančním zajištění individuálních praxí studentů a lyžařských výcviků žáků 1. ročníků. Velmi dobře pracují dvě školské rady pro VOŠ a SOŠ, které si plní veškeré povinnosti uložené zákonem. Vedení školy naslouchá potřebám žáků. Při pravidelných schůzkách s vedením se mají možnost žáci i studenti vyjádřit k dění ve škole a zároveň jsou seznamováni s novými úkoly pro aktuální období ve školním roce.

Významným pozitivem školy je úzká spolupráce celou řadou partnerů, kteří zajišťují a podporují odbornou praxi, institucemi, profesními svazy a společnostmi, které organizují pro žáky v průběhu celého vzdělávání odborné přednášky na vybraná témata.

Organizace čerpala ve sledovaném období (2008-2010) finanční prostředky ze státního rozpočtu (dále SR), které sloužily k pokrytí přímých nákladů na vzdělávání. Další finanční prostředky obdržela z rozvojových programů MŠMT, které využila na posílení úrovně motivačních složek platů pedagogických i nepedagogických pracovníků a na prevenci socio-patologických jevů. Příspěvek od zřizovatele byl využíván na pokrytí provozních výdajů. Každoročně byly zřizovatelem poskytnuty škole finanční zdroje na dopravu spojenou s výměnnými zahraničními pobyty studentů, dále zřizovatel převáděl škole poměrnou část z příjmu z pronájmu, čehož bylo využito na běžné opravy a udržování budov. Dalším pravidelným zdrojem financování školy byly příjmy z hospodářské činnosti, jejímž předmětem je např. pronájem, pořádání kurzů pro výkon zemědělské činnosti a pro udělování ECDL certifikátů pro žáky školy i veřejnost. Zisk z hospodářské činnosti byl využíván ke zkvalitnění hlavní činnosti. Vzhledem k tomu, že příspěvky SR byly v regionálním školství ve sledovaném období kráceny, což ředitelka vnímá jako negativum, se škola pro zlepšení podmínek vzdělávání a materiálních podmínek zapojila a pravidelně získává prostředky EU. V roce 2009 projekt *Leonardo da Vinci - Mobility*, pro finanční zabezpečení zahraničních stáží studentů SZeŠ a VOŠ. Dále byl v roce 2009 započat projekt OPVK- *Zvyšování kvality ve vzdělávání s názvem Rozšířená výuka anglického jazyka, a tím i kvalitní příprava na studium na univerzitě*, jehož cílem je inovace výuky a především výuka cizích jazyků, s cílem vyšší uplatnitelnosti při studiu na VŠ v EU. V roce 2010 se škola zapojila do projektu Středočeského kraje „Moderní technologie ve výuce“, který je realizován v rámci Regionálního operačního programu soudržnosti Střední Čechy (ROP NUTS 2 SČ). Škole byly předány moderní technologie ICT, které slouží zkvalitnění výuky.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je realizována v souladu s rozhodnutím dokládajícím zařazení Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy, Benešov do rejstříku škol a školských zařízení. Realizované ŠVP jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy schválenou akreditací a školským zákonem

Škola se daří se naplňovat zásadu rovného přístupu při přijímání, v průběhu i ukončování vzdělávání. Velmi dobré materiální a personální podmínky umožňují realizovat kvalitní výuku dle ŠVP. Pro realizaci ŠVP má škola celkově velmi dobré podmínky.

Řízení je koncepční s jasnou perspektivou a zřetelnou podporou zaměřenou na zlepšování kvality vzdělávacího procesu.

Úspěšnost a výsledky žáků ve všeobecně vzdělávacích předmětech i odborných předmětech mají celkově velmi dobrou úroveň, s výraznou podporou environmentálního vzdělávání. Porovnáním závěrečného hodnocení prvních státních maturitních zkoušek s ostatními odbornými školami ve Středočeském kraji se zařadila střední zemědělská škola mezi školy s velmi dobrými výsledky. Studenti vyšší odborné školy jsou dobře připraveni pro studium na vysoké škole.

Silnou stránkou školy je oblast řízení školy a rozsáhlá partnerská spolupráce.

Škola využila účelně, v souladu s účelem poskytnutí a vlastními záměry finanční prostředky SR i prostředky zřizovatele k realizaci vzdělávacích programů. Pro další rozvoj a zkvalitnění výuky ředitelka a management školy úspěšně získává i jiné zdroje financování (zpracovává a realizuje projekty EU, provozuje doplňkovou činnost, získává sponzorské dary a pod), čímž jsou vytvářeny velmi dobré předpoklady pro další rozvoj školy.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Tyršova 105, 276 01 Mělník.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.